

№0202- п/26

02.02.2026

НАКАЗ

Про затвердження Політики

На виконання вимог Конституції України (ст. 43, 46, 48), Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (від 05.10.2000 р., № 2017-III), Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (від 25.06.1991 р., № 1264-XII), з метою дотримання Стандартів Менеджменту Caritas Internationalis, етичних стандартів та соціального вчення Католицької Церкви, а також з метою дотримання Місією єдиної методики і підходів до соціальних та екологічних стандартів,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити і ввести в дію Політику соціальних та екологічних стандартів Релігійної Місії «Карітас-Спес» / «Caritas-Spes» Римсько-Католицької Церкви в Україні.
2. Контроль за дотриманням цієї Політики покладаю на себе.
3. Наказ вступає в дію з моменту підписання.

Виконавчий директор

В. Гриневич

Затверджено наказом

№ 0202-п/26 від 02.02.2026 року

Виконавчого директора
РЕЛІГІЙНОЇ МІСІЇ «КАРІТАС-СПЕС»
/CARITAS-SPES/
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

ПОЛІТИКА
СОЦІАЛЬНИХ ТА ЕКОЛОГІЧНИХ СТАНДАРТІВ
Релігійної Місії «Карітас-Спес» / «Caritas-Spes»
Римсько-Католицької Церкви в Україні

Вступ

Релігійна Місія «Карітас-Спес»/Caritas-Spes/ Римсько-Католицької Церкви в Україні (далі – Місія) – Карітас Католицької Церкви латинського обряду в Україні.

Засновник: Конференція Єпископів Римо-Католицької Церкви в Україні.

Дата офіційної реєстрації: 24 вересня 1996 року. Код ЄДРПОУ: 21664879.

Місія: Плекати милосердну любов і надію в дії.

Бачення: Побудувати цивілізацію любові, справедливості та миру, яка подолає бідність, встановить справедливість і відновить гідність кожної людини в усіх регіонах України.

Цінності: Основними джерелами натхнення і керівництва для Місії «Карітас-Спес» є соціальна доктрина Католицької Церкви, вчення Євангелія і Церкви, а також закон. Повсякденна діяльність Місії ґрунтується на трьох принципах: повага до людини, солідарність і субсидіарність.

1. Загальні положення

- 1.1. Політика соціальних та екологічних стандартів (далі — Політика) встановлює принципи та зобов'язання Місії щодо інтеграції соціальних, екологічних та етичних стандартів у всі аспекти операційної і проєктної діяльності відповідно до вимог Місії, Стандартів Менеджменту Caritas Internationalis (CIMS)¹, етичних стандартів та соціального вчення Католицької Церкви², а також чинного законодавства України.
- 1.2. Політика спрямована на мінімізацію негативного впливу на довкілля, дотримання прав людини, забезпечення безпечних та справедливих умов праці, а також впровадження практик сталого розвитку.
- 1.3. Всі співробітники³, партнери та постачальники Місії зобов'язані діяти відповідно до положень цієї Політики.

2. Принципи соціальної та екологічної відповідальності

Місія здійснює свою діяльність на основі комплексного підходу до соціальної та екологічної відповідальності, який включає не лише дотримання чинного законодавства України, але й впровадження стандартів, визначених вченням Католицької Церкви, формалізованими у офіційних документах міжнародної конфедерації Caritas Internationalis, міжнародних стандартів, ратифікованих Україною.

У своїй роботі Місія керується такими принципами:

- **відповідність законодавству України, стандартам і вченню Католицької Церкви, стандартам Caritas Internationalis та рекомендаціям ООН, що**

¹ <https://www.caritas.org/what-we-do/we-increase-the-effectiveness-of-caritas-confederation/caritas-internationalis-management-standards-cims/>

² Див. «Компедіум Соціальної Доктрини Церкви», https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_uk.pdf

³ Під поняттям «співробітники» тут і далі маються на увазі штатні і позаштатні співробітники, волонтери, стажери та члени керівництва

регламентують дотримання прав людини, охорону дитинства, запобігання будь-яким формам насильства, зловживань і експлуатації, екологічну безпеку та прозорість управління;

- **прозорість і підзвітність:** Місія забезпечує відкритість інформації щодо своєї діяльності для донорів, партнерів, бенефіціарів та державних органів; веде облік і регулярну звітність щодо соціальних та екологічних показників, включно з обсягами відходів, рівнем енергоспоживання та впровадженими заходами сталого розвитку;
- **попередження негативного впливу на довкілля:** діяльність Місії планується з урахуванням принципу мінімізації екологічних ризиків, сталого використання ресурсів та зменшення вуглецевого сліду. Перевага надається екологічно чистим технологіям, продуктам і рішенням;
- **дотримання та захист прав людини,** включно з правами дітей, людей з інвалідністю, вразливих груп населення. Місія гарантує недискримінацію, рівність можливостей, етичне ставлення та повагу до гідності кожної людини, незалежно від віку, статі, соціального статусу, національності, раси, ставлення до релігії тощо;
- **етична поведінка персоналу та партнерів:** усі залучені особи зобов'язані поводитися відповідально та професійно, уникати конфлікту інтересів, забезпечувати чесність і доброчесність у всіх процесах;
- **сталий розвиток і раціональне використання ресурсів:** Місія прагне зменшувати споживання енергії, води, одноразових матеріалів, а також розвивати культуру екологічної обізнаності серед персоналу;
- **постійне вдосконалення внутрішніх процесів:** Місія регулярно переглядає управлінські, соціальні та екологічні практики для підвищення ефективності, безпеки та відповідності найкращим міжнародним підходам.

3. Сталий вибір постачальників

3.1. Місія впроваджує принципи відповідального закупівельного процесу, спрямованого на мінімізацію екологічних ризиків, забезпечення соціальної справедливості та етичної поведінки партнерів. Вибір постачальників здійснюється із застосуванням критеріїв сталості, які враховують як якість товарів і послуг, так і їхній соціальний та екологічний вплив.

3.2. Під час здійснення закупівель Місія віддає перевагу постачальникам, які:

- дотримуються трудового законодавства України, забезпечують працівникам безпечні умови праці, гідну оплату, рівні можливості, не допускають (демонструють нульовий рівень толерантності) дискримінації та будь-яких проявів насильства і зловживань;
- підтверджують свою відповідність екологічним стандартам, мають сертифікацію (за наявності), використовують енергоефективні технології або матеріали, сприяють зменшенню шкідливих викидів та відходів;
- впроваджують політику корпоративної соціальної відповідальності, підтримують принципи сталого розвитку, екологічної безпеки та етичних норм;
- не допускають примусової чи дитячої праці та відповідають принципам захисту прав дітей;

- забезпечують можливість повторного використання, ремонту або переробки продукції.
- 3.3. Під час розгляду пропозицій Місія аналізує не лише фінансову складову, але, також, наступні фактори:
- життєвий цикл продукції (від виробництва до утилізації);
 - можливість скорочення екологічного впливу;
 - практики постачальника у сфері поводження з відходами;
 - політику енергозбереження і зменшення викидів CO₂;
 - дотримання принципів етичної поведінки персоналу.
- 3.4. Місія залишає за собою право відмовитися від співпраці з постачальником у разі виявлення (в т.ч. на рівні свідчень третіх сторін) наступних негативних факторів:
- виявлення порушень прав людини або прав дитини;
 - підозру на толерування будь-яких форм насильства, зловживань, експлуатації;
 - недотримання екологічних стандартів;
 - участі у корупційних діях;
 - невідповідності вимогам щодо соціальної та екологічної відповідальності.
- 3.5. Усі договори з постачальниками мають включати положення про:
- дотримання соціальних та екологічних стандартів;
 - обов'язок надання інформації щодо політик сталості;
 - можливість розірвання договору у разі порушення принципів цієї Політики.

4. Управління відходами та використання ресурсів

- 4.1. Місія впроваджує комплексний підхід до управління відходами з метою мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище та оптимізації використання ресурсів. Цей підхід базується на принципах «зменшення – повторне використання – переробка», а також орієнтується на сучасні європейські та міжнародні стандарти відповідального поводження з відходами.
- 4.2. В осередках (офісах) Місії на всіх рівнях (Національний офіс, дієцезіальні, регіональні, місцеві) діє система обов'язкового сортування відходів, що охоплює такі категорії: папір, пластик, скло, метал, органічні відходи, елементи живлення (батарейки), дрібну електроніку та інші небезпечні відходи. Усі працівники зобов'язані користуватися відповідними контейнерами та дотримуватися правил сортування, визначених внутрішнім регламентом.
- 4.3. З метою скорочення обсягів сміття Місія:
- мінімізує використання одноразових товарів, включаючи одноразовий посуд, пластикові пляшки та пакування;

- заохочує використання багаторазових матеріалів (термочашок, пляшок для води, контейнерів для їжі тощо);
 - впроваджує політику раціонального використання офісного приладдя, включно з його повторним використанням у межах можливостей.
- 4.4. Місія заохочує співробітників та партнерів до переходу на електронний документообіг з метою скорочення споживання паперу. Заохочуються практики: двосторонній друк, мінімальна кількість копій, використання цифрових архівів, захищені електронні підписи та онлайн-форм.
- 4.5. Для зменшення екологічного навантаження Місія:
- використовує енергоефективне обладнання та освітлення;
 - впроваджує політику вимкнення техніки у неробочий час;
 - оптимізує використання води, контролюючи витoki та нераціональне споживання.
- 4.6. Місія співпрацює виключно з ліцензованими операторами з вивезення та переробки відходів, які мають підтвердження своєї діяльності відповідно до законодавства України. За можливості надається перевага тим компаніям, які забезпечують повну або часткову переробку відходів.
- 4.7. Відходи електронного обладнання, разові елементи живлення (батарейки), акумулятори та інші небезпечні матеріали передаються на утилізацію спеціалізованим підприємствам. Під час закупівель електроніки Місія враховує можливість її ремонту, повторного використання та екологічної утилізації.
- 4.8. Місія проводить інформаційні заходи для співробітників (а також бенефіціарів та партнерів) щодо екологічної поведінки, сортування відходів, ощадливого використання ресурсів та сучасних методів зменшення екологічного навантаження.

5. Зменшення викидів вуглецю та мінімізація шкоди при використанні транспорту

- 5.1. Місія визнає важливість зменшення власного вуглецевого сліду та впроваджує заходи для скорочення викидів CO₂ у всіх можливих аспектах операційної діяльності. Стратегія зменшення викидів базується на оптимізації використання транспорту, енергії, діджиталізації (цифровізації) й переході до практик сталого управління.
- 5.2. Основні заходи для скорочення викидів включають:
- планування службових поїздок таким чином, щоб уникати надмірного використання транспорту;
 - організацію зустрічей онлайн, якщо участь у них не вимагає фізичної присутності;
 - заохочення працівників користуватися громадським транспортом, велосипедами чи іншими екологічними засобами пересування;
 - впровадження політики «еко-маршрутів» — вибір маршруту, що мінімізує витрати палива.
- 5.3. Місія забезпечує регулярний технічний огляд всіх службових автомобілів, що використовуються в діяльності. Техогляд проводиться згідно з графіком,

визначеним виробником, а також додатково — у разі інтенсивного використання автотранспортних засобів в межах операційної та/або проєктної діяльності. Огляд включає перевірку викидів, стану двигуна, гальмівної системи, системи впорскування палива та рівня безпеки.

5.4. Місія впроваджує внутрішню політику етичного та економного використання транспорту, що включає:

- заборону необґрунтованих поїздок;
- оптимізацію маршруту під час поїздок у регіони;
- ведення обліку витрат пального та пробігу автотранспортних засобів;
- використання автомобілів відповідно до їх технічних можливостей і призначення.

5.5. У межах офісної діяльності Місія (на всіх рівнях, від загальнонаціонального до локального/місцевого) скорочує енергоспоживання через:

- використання LED-освітлення та енергоефективної техніки;
- встановлення таймерів або сенсорів на освітлення (за можливості);
- відключення обладнання, що не використовується;
- оптимізацію опалення та кондиціювання.

5.6. Для підвищення екологічної свідомості Місія проводить для співробітників інформаційні сесії та тренінги щодо впливу викидів вуглецю на клімат, методів зниження енергоспоживання та відповідального використання автотранспорту.

5.7. У довгостроковій перспективі Місія прагне переходити на більш екологічні види транспорту (електромобілі, гібриди), а також застосовувати технології, що зменшують викиди CO₂. За можливості Місія ініціює партнерства, спрямовані на впровадження інноваційних екологічних рішень.

6. Справедливі умови праці та захист персоналу

6.1. Місія гарантує створення справедливих, безпечних та гідних умов праці для всіх співробітників та залучених спеціалістів відповідно до законодавства України, соціальних стандартів Католицької Церкви, міжнародних стандартів праці та принципів Caritas Internationalis щодо захисту прав людини та прав дітей, молоді та незахищених дорослих, недопущення будь-яких форм насильства, зловживань та експлуатації.

6.2. Місія визнає, що якісні умови праці безпосередньо впливають на ефективність виконання програм та добробут персоналу.

6.3. Забороняються будь-які форми дискримінації за ознаками статі, віку, раси, національності, етнічного походження, мови, релігійних переконань, інвалідності, сексуальної орієнтації, сімейного стану, політичних поглядів чи інших характеристик. Місія забезпечує рівні можливості для всіх працівників у питаннях найму, професійного розвитку, участі у проєктах та кар'єрного зростання.

6.4. Місія категорично забороняє будь-які форми домагань, мобінгу, булінгу, погроз, психологічного тиску, примусової праці чи експлуатації. Усі

співробітники мають право працювати у безпечному емоційному середовищі, де поважають їхню гідність, професійну думку та особисту безпеку.

- 6.5. Заробітна плата, винагороди та компенсації виплачуються своєчасно та у повному обсязі згідно з чинним законодавством. Місія гарантує прозорість умов оплати праці, дотримання графіків роботи, трудових гарантій, соціальних виплат, оплачуваних відпусток та лікарняних. Усі принципи та підходи призначення, нарахувань, виплати заробітної плати, винагород та компенсації викладені у обов'язковому для виконання співробітниками Місії документі: «Політика по управлінню персоналом Релігійної Місії «Карітас-Спес» / «Caritas-Spes» Римсько-Католицької Церкви в Україні».
- 6.6. Місія забезпечує працівникам доступ до інформації про внутрішні політики, включно з політикою по управлінню персоналом, політикою безпеки, рівності, захисту дітей, антикорупційною політикою та політикою попередження домагань, насильства, експлуатації та зловживань. У разі потреби працівники можуть звернутися за консультацією до відповідальної особи з комплаєнсу чи HR.
- 6.7. Співробітники Місії мають право і обов'язок в разі виявлення або підозри (в т.ч. висловленої у будь-якій формі третіми особами) на наявність випадків насильства, зловживань, експлуатації в будь-якій формі звернутись (з дотриманням вимоги конфіденційності) до особи, відповідальної за дотримання норма Убезпечення (Safeguarding) або на Гарячу лінію Місії чи скористатись будь-якою формою інформування, передбаченою відповідними політиками і положеннями Місії.
- 6.8. Місія підтримує професійний розвиток персоналу шляхом:
- участі у тренінгах, семінарах і навчальних програмах;
 - можливостей підвищення кваліфікації;
 - забезпечення умов для обміну досвідом між командами.
- 6.9. Для захисту персоналу Місія використовує та вдосконалює механізми конфіденційного повідомлення про інциденти, факти (і, навіть, підозри) порушення прав працівників або політик безпеки. Будь-які повідомлення розглядаються неупереджено, з гарантією відсутності переслідування чи негативних наслідків для особи, яка їх подає, згідно з Процедурою отримання і розгляду скарг та зворотного зв'язку Релігійної Місії «Карітас-Спес» Римсько-Католицької Церкви в Україні.
- 6.10. Місія приділяє особливу увагу питанням захисту дітей, молоді та незахищених дорослих: усі співробітники зобов'язані проходити спеціальні інструктажі та дотримуватися політики Убезпечення (Safeguarding).

7. Охорона праці та безпека

- 7.1. Місія забезпечує створення безпечного робочого середовища, яке відповідає вимогам законодавства України щодо охорони праці, норм безпеки та гігієни. Місія визнає безпеку співробітників як пріоритет і гарантує, що всі процеси, операції та проєкти здійснюються в умовах, що мінімізують ризики для здоров'я й життя людей.

- 7.2. Перед початком роботи всі співробітники проходять вступний та первинний інструктаж з охорони праці, пожежної безпеки, безпеки під час поїздок, евакуації та поведінки у надзвичайних ситуаціях (обстріли, повітряні тривоги, природні катастрофи тощо). У разі зміни умов роботи або введення нових процедур проводиться повторний інструктаж.
- 7.3. Місія забезпечує наявність аптечок першої допомоги, вогнегасників, аварійних виходів, схем евакуації та засобів зв'язку. Усі співробітники зобов'язані знати місце їхнього розташування та порядок використання.
- 7.4. У разі виконання проєктів у регіонах із підвищеним ризиком Місія впроваджує додаткові заходи безпеки, включно з попередньою оцінкою ризиків, інструктажами щодо роботи в польових умовах, використанням засобів індивідуального захисту та координацією з місцевими органами влади (цивільної і військової).
- 7.5. Усі інциденти, травми, нещасні випадки або потенційно небезпечні ситуації підлягають негайному повідомленню відповідальній особі та розслідуються в установленому порядку. Місія забезпечує документування таких випадків, розробку рекомендацій та запобіжних заходів для уникнення повторення інцидентів.
- 7.6. Місія заохочує культуру безпеки, включаючи:
- регулярне нагадування працівникам про необхідність дотримання правил охорони праці;
 - проведення тренувань з евакуації;
 - впровадження внутрішніх процедур реагування на надзвичайні ситуації;
 - навчання персоналу основам стресостійкості та психологічної підтримки.
- 7.7. Особлива увага приділяється безпеці під час переміщень працівників, у тому числі службових поїздок до регіонів. Працівники зобов'язані дотримуватися рекомендацій щодо безпечного маршруту, правил поведінки у небезпечних зонах, правил користування автомобілем і засобами захисту. Забезпечується перевірка технічного стану транспорту перед виїздом.
- 7.8. Місія гарантує, що у разі надзвичайних ситуацій працівники отримають необхідну підтримку: медичну, психологічну, юридичну або логістичну. Місія співпрацює з місцевими службами реагування, медичними закладами та міжнародними партнерами.
- 7.9. Усі співробітники зобов'язані ознайомитися з цією Політикою, а також з додатковими інструкціями безпеки, які можуть бути впроваджені залежно від проєкту чи локації виконання робіт.

8. Моніторинг та відповідальність

- 8.1. Місія впроваджує системний підхід до моніторингу виконання цієї Політики. Моніторинг охоплює регулярну оцінку дотримання соціальних та екологічних стандартів у всіх підрозділах, підготовку внутрішніх звітів, аналіз відповідності вимогам Caritas Internationalis, а також перегляд процедур у разі виявлення недоліків або ризиків.

- 8.2. Відповідальність за реалізацію Політики покладається на керівництво Місії, уповноважену особу з дотримання етичних норм, уповноважену особу за дотримання норм безпеки, уповноважену особу за дотримання норм охорони праці, керівників структурних підрозділів та всіх співробітників, які залучені до операційної та проєктної діяльності. Кожен співробітник несе персональну відповідальність за виконання вимог Політики у межах своїх функціональних обов'язків.
- 8.3. Місія регулярно проводить внутрішній аудит або самооцінку стану виконання Політики, включно з аналізом:
- дотримання Стандартів Менеджменту Caritas Internationalis (CIMS);
 - дотримання екологічних стандартів (сортування, утилізація, енергоефективність);
 - стану трудових прав і соціальних гарантій;
 - рівня безпеки працівників;
 - відповідності роботи постачальників встановленим критеріям;
 - ефективності механізмів запобігання порушенням прав людини та політики Убезпечення (Safeguarding).
- 8.4. У разі виявлення порушень або відхилень від вимог Політики, Місія вживає коригувальних заходів: перегляд процедур, додаткове навчання персоналу, відсторонення або заміну постачальників, оновлення внутрішніх інструкцій. У випадках значних ризиків можливе призупинення діяльності окремих процесів до усунення порушень.
- 8.5. Співробітники, партнери та залучені особи мають право повідомляти про можливі порушення Політики конфіденційно та без ризику переслідування, згідно з Процедурою отримання і розгляду скарг та зворотного зв'язку Релігійної Місії «Карітас-Спес» РКЦ в Україні. Місія забезпечує наявність каналів комунікації (електронна скринька, внутрішня форма, телефон довіри), а також гарантує захист осіб, які подають повідомлення.
- 8.6. Всі повідомлення про порушення розглядаються оперативнo та об'єктивнo. За результатами розгляду уповноважена особа складає висновок (у відповідності з положеннями Процедури отримання і розгляду скарг та зворотного зв'язку Релігійної Місії «Карітас-Спес» РКЦ в Україні), який включає перелік рекомендованих заходів, терміни їхнього виконання і відповідальних осіб. За потреби Місія інформує донорів або партнерів про наслідки інцидентів відповідно до умов співпраці.
- 8.7. Політика переглядається не рідше ніж раз на три роки, або частіше — у разі змін законодавства України, підходів Католицької Церкви (Апостольської Столиці – Ватикану) та/або Конференції Єпископів Римо-Католицької Церкви в Україні, стандартів Caritas Internationalis, рекомендацій міжнародних організацій чи оперативних потреб Місії. Перегляд включає залучення керівництва, відповідальних спеціалістів та, за можливості, зовнішніх експертів у сфері екологічної та соціальної відповідальності.
- 8.8. Результати моніторингу та аудиту можуть бути використані для вдосконалення інших внутрішніх політик, планування бюджетів, коригування закупівельних процедур, впровадження систем еко-менеджменту та розробки навчальних програм для персоналу.

9. Заключні положення

- 9.1. Політика набуває чинності з моменту її офіційного затвердження Виконавчим директором Місії. З цього часу всі співробітники, консультанти та партнери зобов'язані дотримуватися встановлених вимог у своїй щоденній діяльності, а також враховувати положення Політики при плануванні та реалізації проєктів.
- 9.2. Після затвердження Політика підлягає поширенню серед усіх співробітників Місії. Кожен співробітник повинен ознайомитися з документом під підпис. Місія може проводити спеціальні орієнтаційні сесії, тренінги та презентації для роз'яснення змісту Політики, її вимог та практичного застосування в роботі.
- 9.3. Місія забезпечує доступність Політики для зовнішніх зацікавлених сторін, включаючи партнерів, донорів та бенефіціарів. Документ може бути оприлюднений на офіційному вебсайті, надісланий у складі програмної документації або доступний за запитом. Прозорість та відкритість цього документа сприяє підвищенню довіри до Місії та її діяльності.
- 9.4. У разі внесення змін або доповнень до Політики Місія забезпечує своєчасне інформування співробітників та партнерів. Оновлена редакція Політики розповсюджується не пізніше ніж у 10-денний строк з моменту ухвалення змін. Співробітники зобов'язані ознайомитися з оновленим документом так само під підпис.
- 9.5. У разі виникнення ситуацій, не передбачених Політикою, рішення приймаються відповідно до чинного законодавства України, принципів Caritas Internationalis, соціального вчення Католицької Церкви, до міжнародних стандартів захисту прав людини та екологічної відповідальності. За потреби Місія може залучати зовнішніх експертів для розробки рекомендацій або уточнення процедур.
- 9.6. Політика є складовою системи управління Місії та повинна застосовуватися разом з іншими внутрішніми документами, включаючи політику захисту дітей та незахищених дорослих, антикорупційну політику, політику поводження з конфліктами інтересів, політику безпеки працівників та інші нормативні акти, що регулюють діяльність Місії.
- 9.7. Усі структурні підрозділи Місії повинні інтегрувати положення Політики у внутрішні процедури, інструкції та робочі плани. Керівники підрозділів (на всіх рівнях) відповідають за впровадження положень Політики у щоденну діяльність команд.
- 9.8. Політика може бути використана як додаток до грантових угод, договорів з партнерами та програмних документів, що підтверджують відповідальність Місії за соціальні та екологічні аспекти своєї роботи.